

عنوان درس:

فرهنگ و فناوری

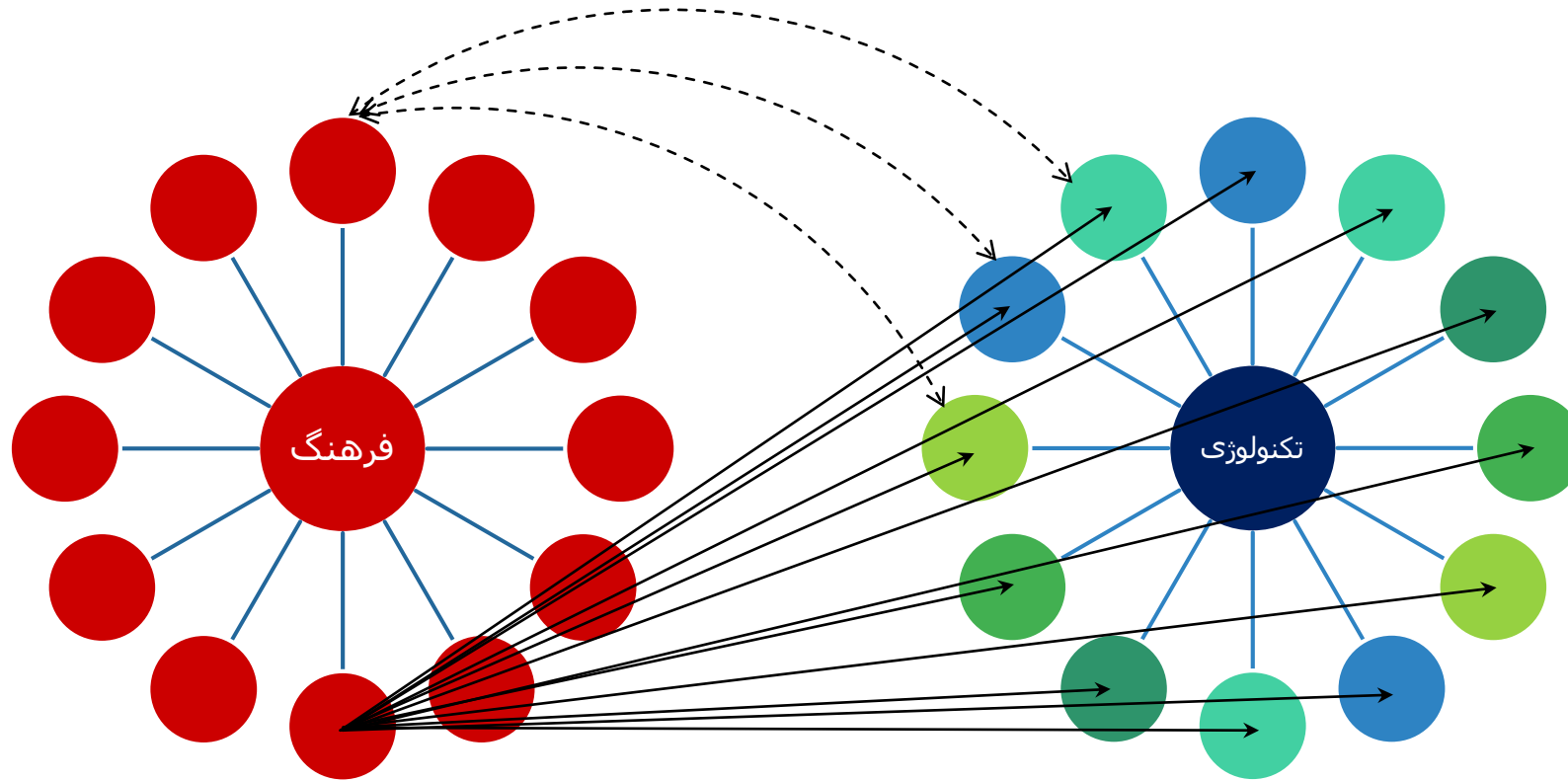
دانشگاه جامع علمی کاربردی

مدرس: هادی سجادی راد

ترم دوم سال تحصیلی ۹۳-۹۴

دانشکده خبر شیراز

Culture & Technology

تعاریف:

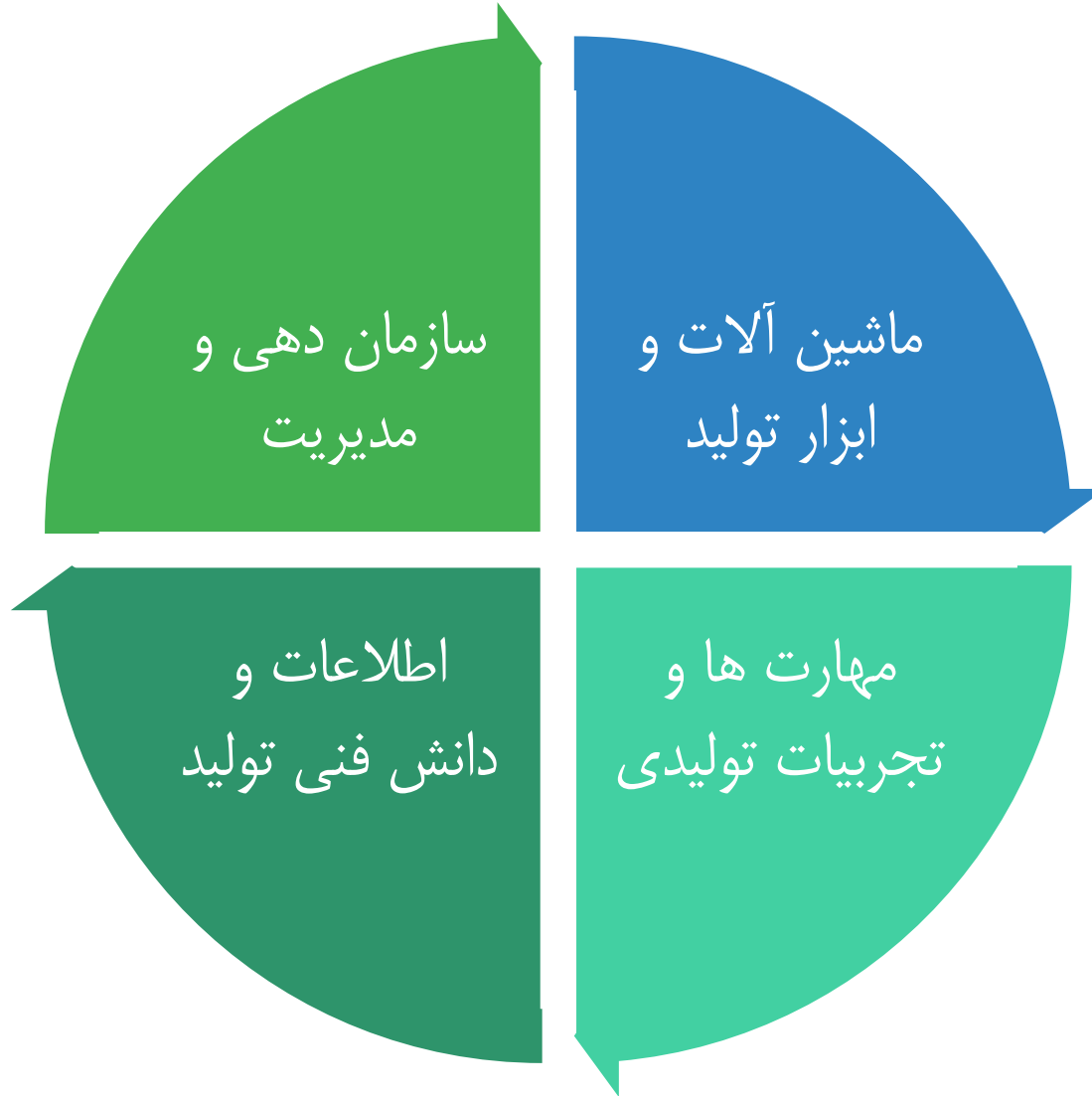
نخستین کسی که فرهنگ را از تعریف کلاسیک آن خارج کرد و مترادف با تمدن به کار گرفت، « ادوارد بانن تیلور» **Edward Bunt Tylor** مردم‌شناس انگلیسی بود که در سال ۱۸۷۱ میلادی با انتشار کتاب **Primitive Culture** (فرهنگ ابتدایی) فرهنگ را به عنوان مجموعه‌ای کامل، شامل دانش، عقاید، هنر، اخلاق، قانون، آداب و رسوم و توانایی‌هایی که بشر به عنوان عضوی از جامعه آنها را اخذ می‌کند، معنا کرد.

در طول تاریخ تعاریف متعددی توسط صاحب‌نظران در مورد مفهوم تکنولوژی ارائه شده است. برخی همچون «نژی» آن را در معنای ابزاری برای حفظ بقای انسان‌های نخستین تعبیر کرده‌اند و برخی دیگر همچون «کلاکستون» آن را ابزاری در دست بشر برای تسلط بر محیط دانسته‌اند.

به طور اختصار تکنولوژی را می‌توان به مجموعه دانش و ابزارهایی که بشر برای فائق آمدن بر ضعف‌ها و محدودیت‌های جسمی و محیطی خود استفاده می‌کند تعبیر کرد.

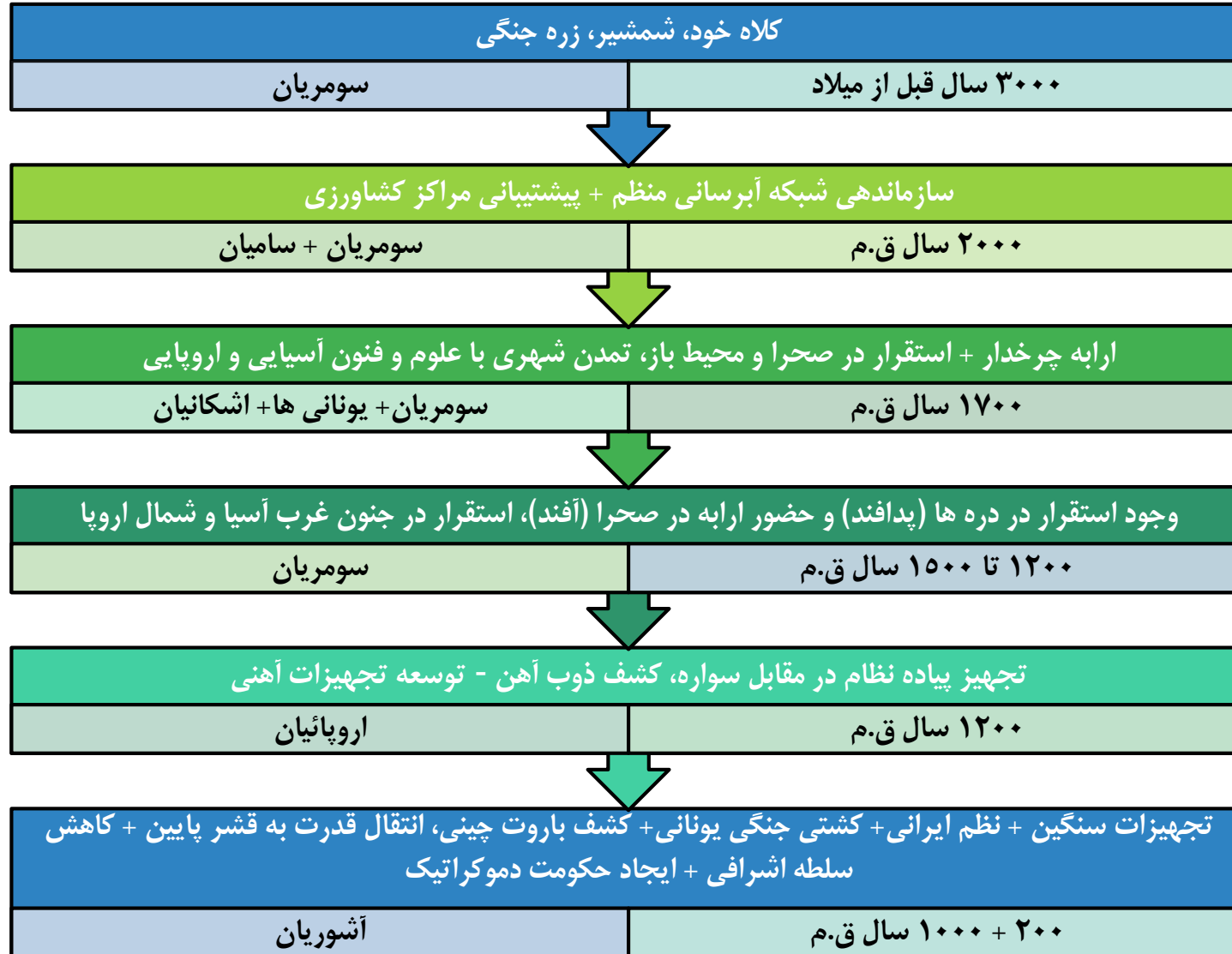
اجزاء تکنولوژی

دانشکده خبر شیراز / بهار ۹۴

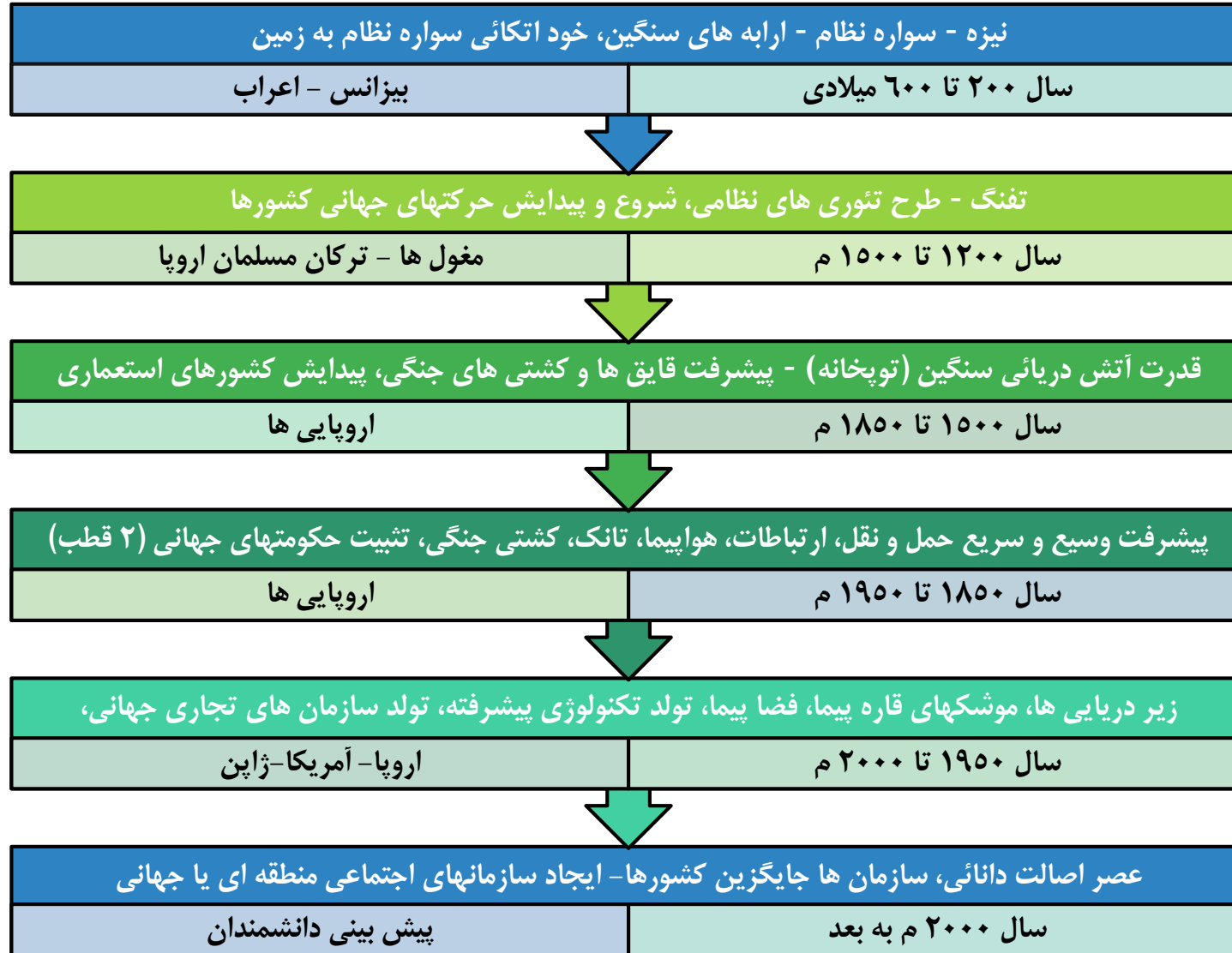
سیر تحول در تکنولوژی

دانشکده خبر شیراز / بهار ۹۴

سیر تحول در تکنولوژی

دانشکده خبر شیراز / بهار ۹۴

انقلاب صنعتی و رویکردهای دوگانه در برابر تکنولوژی

دانشکده خبر شیراز / بهار ۹۴

آلویین تافلر:

بازرگانان، روشنفکران و انقلابیون مسحور ماشین شده اند

فناوری های
ارتباطی نوین

ظهور بازرگانی
بین الملل نوین

ماشین آلات
تولیدی اتوماتیک

دوران شیفتگی به تکنولوژی

(ممکن شده بسیاری از نا ممکن ها)

دوران شوریدگی علیه تکنولوژی

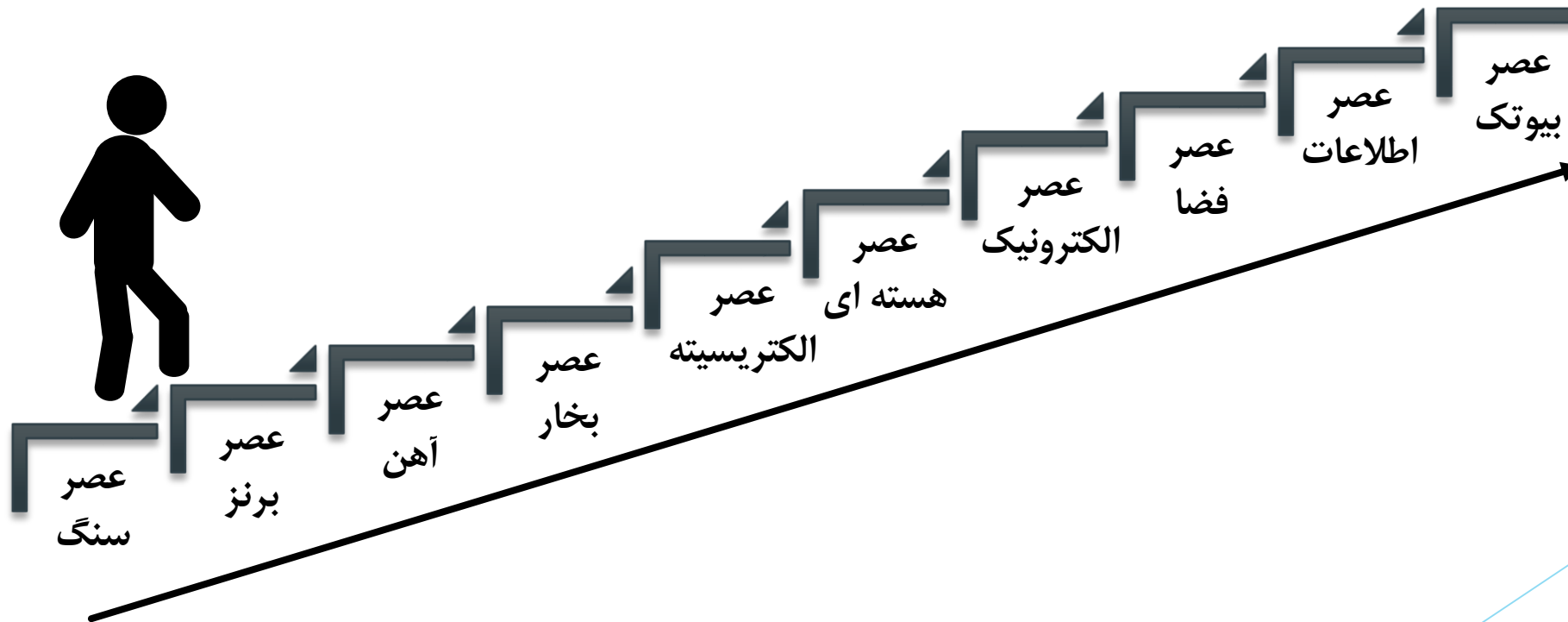
(نابودی آزادی انسان و محیط زیست)

۱۷۶۰ م

۱۹۶۰ م

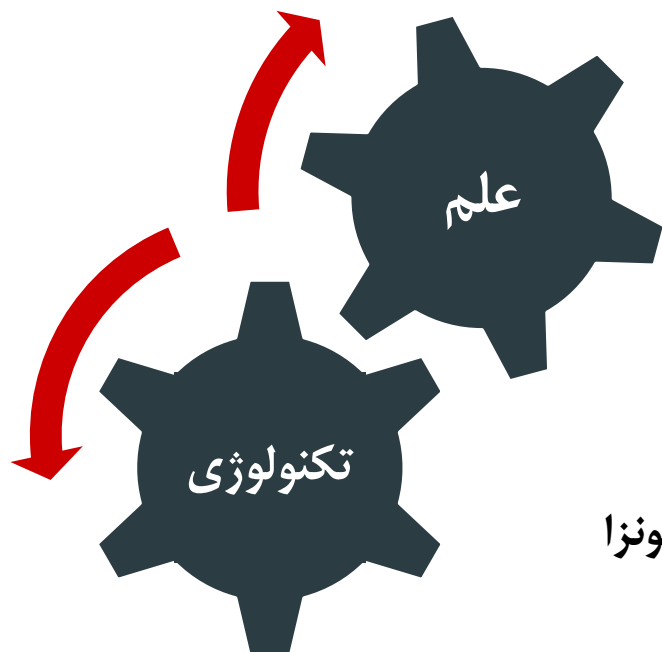
سیر تحول اعصار تکنولوژی

دانشکده خبر شیراز / بهار ۹۴

ارتباط دو سویه ی علم و تکنولوژی

نظریه تأخر فرهنگی:

هر زمان که تعادل و توازن بین ساختارهای فرهنگی و اجتماعی در یک جامعه به هم بخورد، آن ساختارها و کارکرد های آنها دچار مشکل خواهد شد.

تغییر فلسفه رابطه انسان و طبیعت:

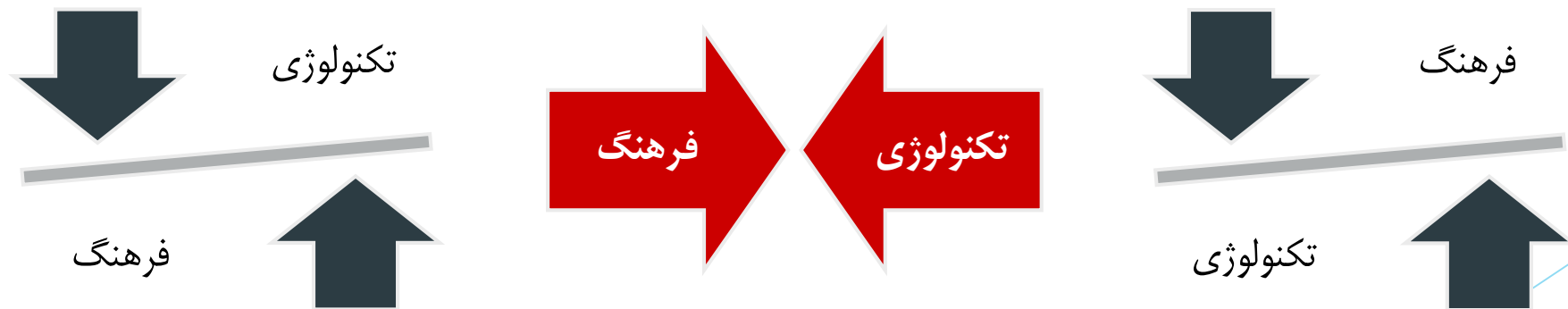

انواع فرهنگ در ارتباط با فناوری

دانشکده خبر شیراز / بهار ۹۴

طبق نظر نیل پُستمن (جامع شناس آمریکایی)، در تاریخ فرهنگ، سه نوع فرهنگ غالب بر جوامع بشری تا کنون وجود داشته است:

- ۱- فرهنگ ابزار (تعیین کم و کیف استفاده از ابزار توسط ایدئولوژی) (ابتدای تاریخ تا اوایل قرون وسطی)
- ۲- فرهنگ تکنوکراسی (فن سالاری / انحصار گرایی تکنولوژی) (قرون وسطی تا قرن ۱۹)
- ۳- فرهنگ تکنوپولی (تسلط تکنولوژی بر فرهنگ - ترادف هدف و وسیله) (قرن ۱۹ تا کنون)

فناوری اطلاعات

دانشکده خبر شیراز / بهار ۹۴

تکنولوژی یا فناوری اطلاعات به ابزار و روش هایی اطلاق می شود که به نحوی اطلاعات را به اشکال مختلف مثل صوت، تصویر یا متن جمع آوری ، ذخیره، بازیابی، پردازش و توزیع می کند.

تکنولوژی و انسان

دانشکده خبر شیواز / بهار ۹۴

ماشین	انسان	ویژگی
هیچگاه خسته و کسل نمی شود نیاز به تنوع ندارد نیاز به قطع کار جهت سرویس دارد	خسته و کسل می شود تنوع طلب است نیاز به قطع کار و استراحت و تغذیه دارد	تلاش
کاملاً برابر برنامه عمل می کند	بروز ناسازگاری حتی در انجام کارهای تکراری	تداوم
در انجام محاسبات پیچیده و با حجم زیاد از سرعت بسیار بالایی برخوردار است	در انجام محاسبات پیچیده و با حجم زیاد از سرعت پایینی برخوردار است	سرعت
زمان ذخیره اطلاعات و بازخوانی آنها از قبل مشخص است تنها قادر به فراخوانی اطلاعات روی برنامه از قبل طراحی شده می باشد	فراموشکار است زمان بازخوانی خاطرات غیر قابل پیش بینی است توانایی فراخوانی اطلاعات بر اساس مشارکت دارد	حافظه
تنها می تواند کارهای ساخت یافته را انجام دهد اگر چه بخشی از یک عملیات غیر ساختاری باشد	توانایی انجام کارهای تکراری را دارد اما برایش خسته کننده و کسالت آور است	توانایی انجام کارهای تکراری
توانایی درک مفهوم کار را ندارد تنها قادر به پیروزی از دستورات واضح است	قادر به درک مفهوم کار است نیازمند شناسایی و درک مفهوم و محتوای شغل است	ادراک
اساساً خلاقیت ندارد در محدوده های خاص می توان بر اساس برنامه نتایجی را از اطلاعات استحصال نماید.	توانایی خلق ایده های جدید را دارد توانایی نتیجه گیری از اطلاعات را بدون استفاده از قالبی خاص دارد	توانایی ذهنی

طراحی سازمان ها از دیدگاه تکنولوژی به دو دیدگاه کلان تقسیم می شود:

طراحی انسان محور

Human Centred Design

طراحی تکنولوژی محور

Technology Centred Design

مسائل اخلاقی، اجتماعی و سیاسی

دانشکده خبر شیراز / بهار ۹۴

زندگی خصوصی و آزادی در جامعه اطلاعاتی (میزان و چگونگی دسترسی به اطلاعات)
مسائل اجتماعی (آزادی و حریم شخصی برای افراد عادی و مجرمان)
مسائل سیاسی (استراق سمع)
حق مالکیت (سخت شدن حمایت از مالکیت فردی)
پاسخگویی، تعهد و کنترل (تصادف با خودرویی که توسط کامپیوتر کنترل می شود)
کیفیت زندگی (هزینه های منفی استفاده از تکنولوژی و ارزشهایی که باید از آنها دفاع شود)
موازنه تمرکز و عدم تمرکز (تمرکز قدرت در راس هرم سازمان ها با استفاده از ابر کامپیوترها - تفویض اختیار)
سرعت تغییر (سردرگمی در بین وجوه تکنولوژی)
وابستگی و آسیب پذیری
تخلفات و جرایم کامپیوتری
عدالت و دسترسی به امکانات و کار
خطرات بهداشتی (فشارهای مستمر یا استرس شغلی، Technostress)

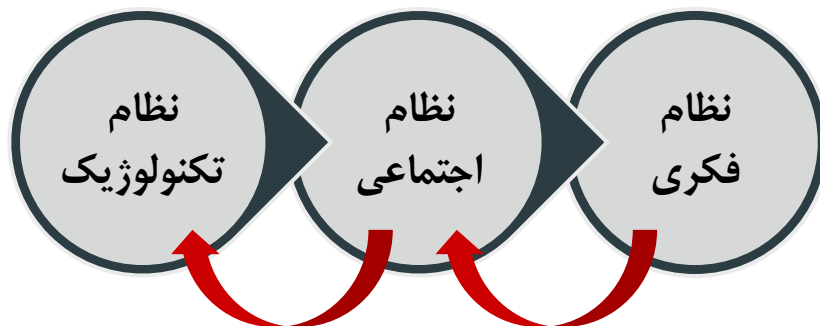
نظریه های معاصر در مورد رابطه فرهنگ و فناوری

دانشکده خبر شیراز / بهار ۹۴

در میان جریان های فکری معاصر، متفکرین تکامل گرا (Evolutionalists) همواره تاثیرات بیشتری در تحولات فکری جوامع مختلف داشته اند. برخی از این متفکرین تکامل گرا همچون مارکس، انگلس و وایت تکنولوژی را جزء ثابت و عمده فرهنگ می دانند.

آنها معتقدند که تمام اجزاء فرهنگ از تکنولوژی تاثیر می پذیرند. در میان معاصرین، وایت نظریه جبر تکنولوژیک را مطرح نموده است.

بر اساس نظریه « جبر تکنولوژیکی »، تکنولوژی نه تنها جهت رشد و توسعه فرهنگی را مشخص می سازد بلکه ضرورت ساخت بنیادهای اجتماعی را نیز تعیین می کند

تکنولوژی در کشورهای در حال توسعه

فرهنگ و فناوری

* منابع امتحانی:

- ۱- کلیه مطالب ارائه شده در کلاس + جزوه
- ۲- مقالات ارائه شده در طول ترم تحصیلی
- ۳- کتاب تکنولوژی‌های جدید ارتباطی در کشورهای در حال توسعه

* شیوه ارزشیابی:

- ۱- تکالیف فردی و گروهی در طول ترم تحصیلی
- ۲- امتحان پایان ترم (کتبی)